

Vplyv čítania na vývoj dieťaťa

Súčasťou bohatého programu 40. ročníka festivalu kníh pre deti a mládež Dni detskej knihy 2023 v Leviciach bol odborný seminár s názvom Vplyv čítania na vývoj dieťaťa, na ktorom sa zúčastnili nielen pracovníci knižníc z Nitrianskeho samosprávneho kraja,

pravidelne čítať. Len pravidelné čítanie pomáha deťom prijímať nové vedomosti a zároveň má vplyv na ich všeobecný rozvoj. Nie je to však jednoduché, najmä v súčasnej dobe, kedy je záujem detí zameraný na svet digitálnych technológií. Deti zaspávajú nie s kní-

diváka. Je prezidentkou IBBY Slovenskej sekcie Medzinárodnej únie pre detskú knihu a zakladateľkou IBBY Inštitútu v Bratislave. Prostredníctvom projektov zameraných na rozvoj čítania s porozumením šíri osvetu a aktivizuje knižničných pracovníkov, pedagógov aj rodičov. Ich prostredníctvom podnecuje záujem detí o čítanie, ktoré považuje za veľmi potrebné pre správy emocionálny vývoj dieťaťa a jeho prežívanie.

Druhý príspevok prednesla Veronika Šikulová. Vďaka prostrediu, v ktorom vyrastala, bola predurčená stať sa spisovateľkou. Kroky k tomu aj urobila, pretože vyštudovala žurnalistiku. Po novinárskej kariére sa rozhodla pre prácu knihovníčky v Malokarpatskej knižnici v Pezinku. Stále sa však venuje písaniu prózy, za ktorú získala mnohé ocenenia, ale najvýznamnejšie je Krištáľové krídlo 2015 za knihu Medzervý plod. Vo svojej prezentácii „Cap záhradníkom alias spisovateľknihovníkom...“ zaujíma výberom spôsobom opísala svoju prácu v knižnici. Ako sa na spisovateľku patrí, celý príspevok spracovala beletristicky,

ako jedno veľké rozprávanie, pri ktorom sme s úsmievom nachádzali mnohé podobenstvá spájajúce našu každodenňú prácu s deťmi v knižniciach. Cestu, ako priviesť deti k čítaniu, vidí v pravidelnom čítaní nielen v školách a knižniciach, ale aj v domácom prostredí. Pričom je nevyhnutné, aby boli rodičia vzormi pre deti a aby deťom denne čítili.

Veľký propagátor čítania detí na Slovensku Tibor Hujdič alias Pán Mrkvíčka uzatváral trio lektorov seminára. Zasadzuje sa o zmenu pohľadu a myslenia pedagógov a knihovníkov na čítanie. V tomto duchu pripravil aj svoj príspevok s provokatívnym názvom „Zmena kultúry/nekultúry na školách“. Účastníkom seminára predstavil svoj projekt premeny istej školskej knižnice. Knižnica bola v podstate nefunkčná, ale vďaka jeho pomoci a zmene pohľadu učiteličiek, ktoré mali túto knižnicu na starosti, došlo k totálnej premene nielen interiéru knižnice, ale aj atraktívnejšiemu výberu a prezentácii kníh.

Žiaci školy začali denne knižnicu navštevovať, trávia v nej voľný čas medzi vyučovaním a

Otvorenie seminára

ale aj z iných kútov Slovenska. Pozvanie prijali tiež učitelia prvých až štvrtých ročníkov a pedagógovia vyučujúci slovenský jazyk a literatúru na základných školach v Leviciach.

Tekovská knižnica v Leviciach sa postarala naozaj o excelentný výber lektorov, ktorých príspevky boli veľmi rozdielne, a predsa ich spájal jeden záujem – naučiť deti

Odborní lektori seminára, zľava: Veronika Šikulová, Timotea Vráblová, Tibor Hujdič

čo je najdôležitejšie, pravidelne čítajú. Pán Mrkvíčka považuje za potrebné dať deťom možnosť vybrať si knihu. Povinné čítanie považuje za zabijaka čítania u detí. Namiesto poučovania detí, že by mali čítať, je potrebné byť im vzorom v čítaní. Ukázať im našu vlastnú väšeň v čítaní, raz za čas si prečítať aj knihy, ktoré čítajú deti, aby sme si s nimi našli spoločnú reč. Toto považuje za správnu cestu.

Samozrejme, že jeho príspevok vyvolal veľkú diskusiu, lebo nie každý vidí problém z tohto uhla pohľadu. Práve rôz-

norodý výber lektorov bol zámerom organizátora, pretože odlišné názory na problematiku môžu priniesť výsledok v riešení čítania resp. nečítania detí. V čom však boli pedagógovia a knihovníci jednotní, je uvedomenie si, že čitatelská gramotnosť je základom učenia sa detí a má významný vplyv na vývoj každého jedného dieťaťa. Aj preto je veľmi potrebné podporovať projekty, ktoré sú zamerané na čítanie a šírenie myšlienky čítania pred širokou verejnosťou.

Eva Bajanová,
foto archív TK